

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2009-09-29

Närvarande: F.d. justitierådet Nina Pripp, regeringsrådet Carina Stävberg och f.d. justitieombudsmannen Nils-Olof Berggren.

Skattebefrielse för personbilar med bättre miljöegenskaper

Enligt en lagrådsremiss den 17 september 2009 (Finansdepartementet) har regeringen beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i vägtrafikskattelagen (2006:227),
2. lag om ändring i vägtrafikskattelagen (2006:227).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av ämnesrådet Jan Larsson.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Lagförslagen

I lagrådsremissen föreslås att fordonsskatt inte ska tas ut för en personbil under de fem första åren från det att fordonet blir skattepliktigt för första gången, om bilen uppfyller vissa miljökrav.

Bestämmelserna i lagförslaget 1 föreslås träda i kraft den 1 januari 2010 och tillämpas på personbilar som blir skattepliktiga för första gången den 1 juli 2009 eller senare. Fordonsskatt som betalats för

perioden den 1 juli – den 31 december 2009 föreslås bli återbetalad. I lagförslaget 2, som innehåller bestämmelser som avses träda i kraft den 1 januari 2011, ställs strängare miljökrav för att fordonsskatt inte ska tas ut för sådana personbilar som då eller senare blir skattepliktiga för första gången.

Bestämmelserna föreslås bli intagna i en ny 2 kap. 11 a § i vägtrafikskattelagen.

Lagförslaget 1

Den föreslagna nya 2 kap. 11 a §

I *paragrafens första stycke 1–4* är de krav som ställs upp för att fordonsskatt inte ska tas ut hänförliga till bilens utsläpp av koldioxid (punkterna 1 och 2), partikelutsläpp (punkten 2) och bränsleförbrukning (punkterna 3 och 4) enligt uppgift i vägtrafikregistret. I *paragrafens första stycke 5* är kravet relaterat till bilens förbrukning av elektrisk energi enligt uppgift från bilens tillverkare eller generalagent.

En särskild bestämmelse som gäller automatväxlade personbilar är intagen i *paragrafens andra stycke*.

Kraven i punkterna 3 och 4 gällande bränsleförbrukning sägs i *paragrafens tredje stycke* vara uppfyllda även om bilen inte är typgodkänd för sådan drift som sägs där, om bilens tillverkare eller generalagent kan visa att bilen uppfyller de krav som gäller för indelning i Miljöklass 2005.

Av avgörande betydelse för frågan om befrielse från skatteuttag är i första stycket 1–4 uppgifter som förts in i vägtrafikregistret. I linje med regleringen i 6 § andra stycket lagen (2001:558) om vägtrafik-

register såvitt avser uppgifter som behövs för tillämpningen av lagen (2004:629) om trängselskatt bör enligt Lagrådets mening tas in en bestämmelse om skyldighet att föra in också nu aktuella uppgifter i registret.

Första stycket

Den befrielse från uttag av skatt som lagförslaget innehåller omfattar en lång tid, fem år. Det framgår enligt Lagrådets mening inte klart av lagrådsremissen, om det varje år under de fem första åren från det att en personbil blivit skattepliktig ska prövas om bilen ska vara befriad från skatteuttag. Inte heller framgår det enligt Lagrådet om en årlig prövning är avsedd att grundas på förhållandena när skatteplikten inträder eller förhållandena den dag prövningen äger rum. Hit hör också frågan om det är meningen att ett beslut ska kunna omprövas, t.ex. i fall då kraven på bilens utsläpp eller bränsleförbrukning under femårsperioden inte längre uppfylls (jfr 4 kap. 2 § vägtrafikskattelagen) och vilken verkan för skattskyldighetens inträde som ett upphävande under skatteåret/skatteperioden av ett beslut om uttagsbefrielse får (jfr 5 kap. 3 § samma lag).

Enligt Lagrådets mening måste de nu väckta frågorna uppmärksammas under det fortsatta lagstiftningsarbetet. Lagrådet anser vidare att det av lagtexten tydligt bör framgå huruvida de uppställda kraven för befrielse från skatteuttag ska vara uppfyllda under hela femårsperioden eller endast vid den tidpunkt då fordonet blir skattepliktigt för första gången.

Andra stycket

I det föreslagna lagrummet anges att en automatväxlad personbil uppfyller kraven i första stycket 3 eller 4, om den förutom trans-

missionen och de komponenter som hör till transmissionen är likvärdig med en manuellt växlad bil som omfattas av någon av de punkterna. Under föredragningen inför Lagrådet har uppgetts att ordet likvärdig syftar på storlek, vikt, prestanda m.m. Skälet till denna bestämmelse har i remissen uppgetts vara att det ska vara möjligt att välja en miljöbil även vid denna typ av transmission, trots att dessa bilar generellt sett har en högre drivmedelsförbrukning. Bestämmelsen har sin motsvarighet i 3 § första stycket förordningen (2007:380) om miljöbilspremie.

Av den föreslagna lagtexten eller av vad som sägs i remissen framgår inte huruvida eller på vilket sätt en uppgift om att en bil omfattas av detta lagrum ska redovisas i vägtrafikregistret, som i övrigt enligt den föreslagna lagstiftningen ska vara vägledande för frågan om fordonsskatt ska tas ut. Saken bör enligt Lagrådets mening belysas i det fortsatta beredningsarbetet.

Tredje stycket

Motsvarande frågeställning som tagits upp under rubriken Andra stycket gör sig gällande även för de i tredje stycket beskrivna förhållandena.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2010. Det föreslås även en övergångsbestämmelse (punkten 2) av innehåll att bestämmelserna ska tillämpas på bilar som blir skattepliktiga för första gången från och med den 1 juli 2009. För dessa bilar ska erlagd fordonsskatt för perioden den 1 juli – den 31 december 2009 återbetalas till den som är skattskyldig när lagen träder i kraft, med avdrag för belopp som under denna period återbetalats på grund av

avställning eller avregistrering. Under föredragningen i Lagrådet har upplysts att återbetalningen ska ske utan ansökan till den som vid ikraftträdandet var antecknad i vägtrafikregistret som ägare. Lagrådet föreslår att lagtexten förtydligas i detta avseende.

Sammanfattningsvis föreslår Lagrådet att punkten 2 i övergångsbestämmelsen ges följande lydelse:

De nya bestämmelserna tillämpas även på bilar som för första gången blivit skattepliktiga under tiden den 1 juli – den 31 december 2009. För sådana bilar återbetalas utan ansökan erlagd fordonsskatt för perioden med avdrag för belopp som återbetalats på grund av avställning eller avregistrering. Återbetalning sker till den som vid lagens ikraftträdande var antecknad i vägtrafikregistret som ägare av fordonet.

Lagförslaget nr 2

Lagrådet har ingen erinran mot de föreslagna ändringarna.